

SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLAM ENSTİTÜLERİ
TALEBE FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Caâid BALTACI

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ :

**A. Vehbi
VAKKASOĞLU**

İDARE MÜDÜRÜ :

İSMAİL L. ÇAKAN

BU SAYIDA

SELÂM	İSLAM MEDENİYETİ
FETİH ve FÂTİH	N. Sami BANARLI
FÂTİHİ YETİŞTİREN MUHİT	Prof. Dr. B. N. ŞEHİSÜVAROĞLU
İSTANBULUN FETHİ	Tahsin ÜNAL
FETİH (Şiir)	A. Nihat ASYA
AYASOFYA	N. Fazıl KISAKÜREK
FETHİN MÂNASI	Prof. Dr. Süheyl ÜNVİER
FETİH BİBLİYOGRAFYASI ...	Dr. M. C. Şehabeddin TEKİNDAG
RUM MAYASI	Prof. Dr. M. Şekip TUNÇ
FÂTİHİN GAYESİ	Yük. Müh. Ömer KIRAZOĞLU
FÂTİH'E (Şiir)	Doç. Dr. M. Nihat ÇETİN
FETİHİN 515. YILI	Prof. Dr. Z. Fahri FİNDİKOĞLU
İSTANBULUN FETHİ (Şiir) ...	Süleyman Arif EMRE
VE 29 MAYIS	Ali Himmet BERKİ
ŞAIR FÂTİH	Prof. Dr. F. Kadri TEMURTAŞ
AYASOFYA, NE KADAR SA- BİRLİSİN	Sezal KARAKOÇ
FÂTİHİ ANLAMAK	Sabri AKDENİZ
FETİH (Şiir)	Kenan SEYİTHANOĞLU
EDİRNE KAPI	Hasan ÖZÖNDER
ÇEHRESİ DEĞİŞEN ŞEHİR VEDÂ	E. Hakkı AYVERDİ
SUALLERE CEVAPLAR	T. Sıtkı BALCI
TIYATRO FESTİVALİ	Gazi MERT
FETİH (Şiir)	Hilmi KURFULUS
FETİH HİLÂLİNİN ZAFERİ FÂTİH SULTAN MEHMED'E (Şiir)	A. Nihat ASYA
İSTANBUL'UN KURULUŞU ...	İ. Semahaddin CEM
	Hayrünisa ÇİĞDEM
	Prof. Dr. M. Halil YINANC

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/1
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme Ve Havale Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

S İ R K E C İ

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: T.I.H.O.M.C.F. Genel Başkanı: Mehmet KARAMAN
Kayseri: T.I.E.T.F. İkinci Başkanı : İ. N. NURSAĞAN
Konya : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Ahmet FİDAN
İzmir : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Orhan ÇETİN

TEKNİK KADRO

Dış Münaşebetler : Mahmut ÖZTÜRK
Sekreter : Ressayam :
Erdoğan ATAĞ Gürbüz AZAK
Dizgi ve Baskı : T A N M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl : 1. Sayı : 10
Basıldığı Tarih : 29 Mayıs 1968

ABONE

İLÂN TARİFESİ

Yıllık : 12 sayı, 30. TL. Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk 2.000 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 15. TL. İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk 1.000 TL.
Öğrencilere % 20 Tenzilât yapılır. Renkli ilân sahifesi :
Yabancı Memleketlere İki katı. Tamamı : 1.200 TL.
Bir sayısı : 250 Kuruş. 1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'hoz gösterilmeden alınmaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmıyın iade edilmez.

Neşriyat · Tenkid · Tahlil**İ. SEMAHEDDİN CEM****Prof. Steven Runciman'ın
kitabına Reddiye:****Fetih Hilâlinin
Büyük Zaferi**

İZANS'ın Türkler tarafından zaptına dâir Kembriç üniversitesi profesörlerinden olup vaktiyle İstanbul'da da bulunmuş olan Steven Runciman'ın kasdî tahrifler, yanlışlar, bâtil ve vesikasız iddialarla dolu «Bizansın Sükutu - Bir İmparatorluğun Kôr Kaderi» unvânıyla neşredilmiş ilmi ve tarihi (!) eserini gözden geçirerek cevap veriyor ve iddialarını çürütmek suretiyle reddediyoruz:

Ay, hafta veya gün geçmiyor ki Türk ve müslüman düşmanı bir çok yabancı, tarihimiz, edebiyatımız, büyük hâdiselerimiz ve

mefharetlerimiz, kıymetli milli ve dini şahsiyetlerimiz hakkında akla hayâle gelmiyecek, hiç bir ciddi vesikaya dayanmayan sâdece indî mülâhazalarla harekete geçerek tahrif ve iftiralarda bulunmasın..

Mimâr Koca Sinân'ın, filozof Fârâbî ve büyük hekim İbn Sinâ'nın, Mevlânâ Celâleddin'in ve Gazzâlî'nin Türk olmadığını iddia eden âlimler(!) çıkmadı mı? Aksak Timur'un Ankara meydan muharebesinde Yıldırım Bâyezid'i yenmesinin Türklük için, Müslümanlık için hayırlı (!) olduğunu yazanlar, bu askerî hâdisenin ters taraftan bir felsefesini yapmağa savaşımlar görülmedi mi? Müslümanlığın, ilk devrede, müslümanlar elinde yağma ve talan ile şimale doğru geliştiğini, arap kavminin hissiyatına terceman olan bu akıydenin bilâhare, yani bu çapulular sonunda dünya dini hâline getirildiğini söyleyip duran tarih kürsüsü profesörleri ilim hayatında boy göstermedi mi? Bunların hepsine, fırsat düştükçe hak ettikleri cevapları vermeğe çalıştık. Bugün bu iftirâ usûlüne bir yenisi daha eklenebilmektedir.

Aziz islâm-türk hükümdârı İmparator Fâtiḥ Sultan Mehmed Hân'dan söz açmak istiyoruz.

Dünya tarihinin nâdir yetiştirdiği büyük şahsiyetlerden biri olan bu zârif, bu haşmetli, bu emsalsiz Türk cihangirinin annesinin rum veya italyan olduğunu iddia eden ordinaryus profesör unvanlı müfteriler zuhur ettiği gibi, Londra'da 1965'de basılıp yayınlanmış ingilizce bir tarihî tetkik(!) eserinde de Fâtiḥ'imize, Türk ırkına, müslüman secâatine, Mehmedciğin asil şahâdet duygusuna pervasızca ve pek genî bir şekilde akla, insafa, insanlığa, târiḥ ve ilim ahlâkına, dürüstlük hasletine, her şeyden önce sahiḥ vesikalara sığmayan ve uymayan bir ifade ve düşünce ile leke sürülmek istenmiş, iftira psikozu içinde bunalan ve bocalayan rûḥ hastası bir profesör hayâl mahsulü iddialarıyla bir hezeyan uçurumuna yuvarlandığını târiḥ ilmîne karşı âdeta isbât etmiştir.

Bu, sözde ilim adamı profesör, bir vakitler İstanbul üniversitesi Edebiyat Fakültesinde dersler de vermiş ve hâlen Kembriç'de hocalık etmekte bulunan Steven Runciman'dır.

Şimdi tahrif ve iftiralara geçiyoruz :

Sultan Fâtiḥ, ordusundaki başbozuklara para ve yağma vaadinde bulunmuş, onları Bizans'a saldırtırken şehri yağma ve tahrip etmelerini teşvik etmiş. Ulubathı Hasan da kendisine vaad edilen mükâfatı almak için, elinde sancak, otuz Yeniçeri ile surlara çıkmış! Halife Hazreti Ömer'ül-Fârûk devrindeberi tatbik edilen bir kaide varmış: bir belde eğer hücumla müslümanlar tarafından alınırsa beldenin sâkinlerine hiç bir hak tanınmazmış! Belde tam üç gün askerinin yağmasına terkedilmiş, mâbedler bile... Fetih esnasında da böyle olmuş ve ganimet vaadiyle «vahşi av» yapılmış, herkes, evet kadın, ihtiyar, çocuk, sakat, hasta, hasta, herkes kılıçtan geçirilmiş. Ayasofya, dinî âyin esnasında baskına uğramış ve tapınanların çoğu öldürülmüş, geriye kalanı zincirlere vurularak sürüklenmiş, kadınların üstleri yırtılıp parçalanmış, zengin elbiseli asilzâdeler bu çapulcular(!) tarafından soyulmuş, kadınlar ve erkekler çıplak vaziyette birarada bağlanarak siyasetgâha hakaret ve işkenceler içinde götürülmüş; kiliseler, evler, dükkânlar tamamen basılarak yağmaya tâbi tutulmuş, râhibelere şerefsiz muâmelelerde bulunulmuş ve bazıları kuyulara kendilerini atmak suretiyle intihar etmiş.. Bu suretle ölenler cem'an dörtbin kişi imiş. Nihayet akşam vakti, Sultan, çapulculuğun bittiğini ilân etmiş, hristiyan ordusu bu şekilde yok olmuş.. Fâtiḥ, binaların tahribine râzı olmamış, çünkü onları kendine ayırmışmış.. Askerlerin girdiği her yerde ölüm varmış, kileselere hürmetsizlik gösterilmiş, soyulmuş, evler tahribatla oturlamayacak hâle getirilmiş, dükkânlar da öyle.. O kadar ki, Sultan, şehri gezerken pek üzülmüş ve «güzelim şehri yağma ve harab ettik!» diye ağlamış..

Baştanbaşa iftirâ, hezeyan, bühtan dolu satırlar, cümleler, sahifeler.. Kitab bu minvâl üzere indî ve kasdî husumet duygularının ifadesi ve in'ikâsı içinde pespaye bir havayla devam edip gidiyor..

Bu eser, ilmî usûl (metod) ve kisve altında sâdece Türk düşmanlığı hissinin aşılması için kaleme alındığı besbelli, hâinâne yazılmış bir kitaptır.

İstanbul'un fethini yağma ve çapulculukla itham ederek Hazreti Ömer'e

de leke sürmeğe kalkışan zavallı profesör şu cümleleri dikkat ve ibretle okusun :

Büyük İslâm kumandanı Hâlid bin Velid, Hiye civarı şehirlerindeki gayrimüslim halkla yaptığı bir sulh anlaşmasına şunları ilâve etmiştir: «Eğer sizi koruyabilirsek "cizye"yi alırız. Aksi takdirde sizden hiç bir şey istemeğe ve almağa hakkımız yoktur».

İslâm'da ve Türklerde fetih duygusuna, cihad disiplinine ait Hazreti Peygamber'den itibaren yığın yığın misâl ve kıssa bulabiliriz.

İstanbul'un fethi esnasında elliüç gün süren şiddetli ve kanlı muharebeler olmuştur. Lâkin ne Sultan Fâtih ve ne de asker yağma rûhu ve çapul maksadı içinde hareket etmemiş, Ulubatlı Hasan üç günlük dünya metâi için değil, şerefli müslüman Türk milletinin şerefli asil sancağının fetih aşkı uğruna surlara yükselmiş ve kahramanca şehid olmuştur. Müslüman Türkün tarihinde kahramanlık rûhu, şecâat rûhu, şehid ve gazi duygusu, cihad fazileti dopdoludur. Türkün fethindeki asil heyecânını yağma ve çapulculuk gibi adi ve kötü iftirâlarla lekelemeğe ve gölgelemeğe çalışan bir adam, üniversitede nasıl profesör olabilir? Onun iddia ettiği yağma ve çapul, olsa olsa ortaçağ Avrupası Haçlılarının Şark seferlerinde görülmüştür. İslâm tarihinde ve Türk hamâsetinde böyle küçüklüklere aslâ raslanmaz. Müslümanlar bir beldeyi zaptettikleri zaman, oranın ahâlisi hükümet idaresinden kurtulmak için müslümanlara sığınır ve cizye vermeği seve seve kabul ederlerdi.

Sözde ilim adamı olan Profesör Runciman, İstanbul'da bir müddet kaldı, Türkler arasında yaşadı, bu milletin yağma ve çapul yapacak tıynetinde olmadığını, olamayacağını hiç mir görmedi? Bu ne basiretsizliktir? Milletlerin tarih içindeki hususî vasıfları, seciye ve hasletleri, o milletlerin istikballerinde de devam eder: Türkün tarihinde olmayan yağma ve çapulculuk duygusu onun mâzideki ve bugünkü asil ruhunda da yoktur, yarın da olmayacaktır.

Kitab, aslâ bir ilim araştırması, bir tarihi tedkik değil, siyasi maksad ve sebeplerle, bir tahrik saikasıyla yazılmış olmaktadır. Gayesi açıktır:

Türk'e ve Türklüğe karşı Haçlı seferlerinin tahripkâr ve düşmanca duygusunu Avrupa'da hortlatmak,

Türk'e ve Türklüğe karşı Haçlı seferlerinin tahripkâr ve düşmanca duygusunu Avrupa'da hortlatmak.

Helenizm hulyâsını gerçekleştirmek,

Yeni Piyer Lermit'ler ortaya çıkartmak,

Türke karşı düşmanlığı Bizans tarihi vesilesiyle, körüklemek ve Hıristiyanlık âlemini zehirli fikirleriyle hareketee geçirip müslüman düşmanlarını şımartmak,

Bütün bunları bu kitap vasıtasıyla, sözde «akademik» ve «ilmi» seviyede gösterip hakikatte bu vâdide kötü bir akıl hocalığı etmek.

Bu kitabı eline geçiren her ilim âşıkına, onu okuduktan sonra derhal imha etmesini ve böylece ortadan kaldırmasını temenni ederiz.

Profesör, mâhut Kerkopotra kapısından ısrarla bahsediyor. Artık çürümüş ve ilmi değerini kaybetmiş zayıf ve sağma bir iddiayı rum vak'anüvislerinden almak suretiyle tekrar canlandırmağa çalışıyor. Bununla da Sultan Fâtih'in İstanbul fethi hâdisesini küçültmek istiyor.

Sürgüleri unutulmuş kapı masalı, İslâm-Türk düşmanlarının daima işine gelen, husumetlerine yarayan âdi bir uydurma hikâyeden ibarettir.

Târihin tamâmiyyeti içinde Fetih yılı olan 1453 tarihinin çok az yer işgal ettiği iddiası da Prof. Steven Runciman'ın kendi karihasından çıkma hayâl mahsulü, yersiz ve modası geçmiş indî kanaatinden, bu pek büyük hâdiseyi küçük göstermek gayretinden ileriye gidemeyecek pek zavallıca bir kehane-tinden başka bir şey değildir.

İstanbul'un müslüman türkler tarafından fethi, bütün Avrupa ve Batı dünyasının uyanmasına sebep ve âmil olmuştur; bunu artık bugün bilmeyen yoktur. Bir devir kapayıp yeni bir devir açan bir tarih hâdisesi niçin tarihte azıcık yer tutmuş olsun? Profesör, sâdece bu Fetih hakkında asırlardır yazılanların umumî bir kitabiyâtını ismen gözden geçirse bu vâdide hayli bilgi sahibi olacak ve insaf edip susacaktır. İstanbul'un zaptı üzerine kütüphane dolusu eser, makale, risâle, album, deneme, telif ve terceme kitap-

lar, tetkik yazıları, hattâ şiirler meydana getirilmiştir. Büyük İslâm Peygamberinin hayatından sonra tarihte hangi büyük hâdisede bu kadar çok eser yazılmıştır? Bizans'ın sukutu, dünya tarihi için yeni bir merhale, medeniyet tarihi için de yeni bir adım ve ileri bir hamle olmuş, yeni devrin ve modern çağın temelleri bu Fetih sayesinde atılmıştır. Profesörün Yunan Megalo-İdea'sından kuvvet ve ilhâm alan mantık ve zihniyeti buna inanmak istememektedir ama hakikat, tarihi hakikat budur.

Bizans tam elli üç gün Türklere mukavemet etmiştir. Şiddetli ve kanlı muharebeler içinde geçen bu elli üç gün sonunda müslüman türkler kanlarının, cihadlarının, şerefli şecaatlerinin, ahnlarında parlayan nurlu terlerinin, kahraman ellerinin tuttuğu kılıçlarının hakkı olan fethi kazanmışlar, Bizans saltanatını tarihe gömerek yeni bir devir açmışlardır. Bu mübarek hakkı tezyif ve istihfaf etmeğe çalışmak, hak ve adalet dışı, insafsız ve zâlimâne, aynı zamanda ilim dışı bir hareket sayılmalıdır.

Steven Ruiciman daha ne kehanetlerde bulunmuyor ki! Şu olmasaymış, bu yapılmıyaymış, Fatih böyle yapsaymış, Paşalar öyle gitmeseymiş şu açılmasaymış, bu kapanmasaymış.. Bizans bir müddet daha alınmayacak ve yaşayacakmış! Avrupa'ya Türklerin akınları da gecikmeye (tehire) uğrayacakmış.. Mânasız, lüzumsuz kehanetler, faraziyeler, hayâller ve safsatalar..

Profesör S. Runciman, Şark-İslâm medeniyet târihi ilminde tamamen câhil olduğunu bir başka iddiasıyla âdeta perçinliyor: Bizans mütercimlerinin ve yorumcularının hizmetleri olmasaymış bugün Yunan edebiyat ve felsefesine dâir insanlar gayet az bilgi sahibi olacaklarmış!

Halbuki eski (kadim) Yunan kültürü, müslümanlar elinde ve müslümanlar sayesinde, başlıca mühim eserler arapçaya tercüme edilmek suretiyle Sicilya'ya, İtalya'ya, Akdeniz beldelerine, İspanya'ya, İngiltere ve Fransa'ya geçmiş, meşhur İngiliz filozofu Bacon bir gün derste: «Bütün Doğu ve Batı ilimlerini bilmek istiyorsanız arapça öğreniniz!» dediği için talebe nümayiş yapmış ve "Bacon müslüman oldu!" diye bağırarak sokaklarda dolaşmıştır...

Kitapta Fatih Sultan Mehmed'in Yunan ilim ve san'atına hayranlığı öne sürülürken ve Hükümdârın, "kahraman Yunan rûhu" nun tam olarak ölmediğini ve bunun Bizansta devam ettiğini keşflediği iddia olunurken Büyük Fâtih'in her şeyden evvel Türk kültürüne (hars) ve İslâm medeniyetine vâkıf ve hayrân olduğunu belirtmemesi, okuyanın her halde zihnini karıştırmak içindir. Kitap zâten hep böyle hususî maksadlara göre ayarlanmış misallerle okuyucuyu mânen zehirlemek sevâsiyle kâleme alınmıştır. Bu her sahifesinde açıktır. Fatih Sultan Mehmed, rum tebaaya eski Yunan ilmine hayran olduğu için değil, temiz ve dürüst, hayırhah ve müsâmahakâr, âdil ve hakka riayetkâr olduğu için daha iyi ve doğru muamele etmiştir. Müellifin iddiası tamamen hayâl mahsûlü ve garazkârânedir.

Bizans, Türkler tarafından zaptolunduktan sonra ahlâk ve iymân bakımından bozulmuş olmayıp, daha asırlarca önce ahlâk, terbiye, iffet, nâmus, irfan ve hayâ gibi bütün mânevî mefhum ve müesseseleri ihmâl ede ede nihayette müslüman türklerin fethine tamamiyle hak kazanmış, müstahak olmuştur. Bizans saltanatının son devirlerde ahlâksızlığı, canavarlığı, kan dökücülüğü, rezaletleri, mânevî perişanlığı dillere destandı. Bu tam mânâsiyle tereddiyi bilmeyen yokken, bu Profesör nasıl bir cür'et ve cesaretle İstanbul rumlarının o devirdeki ahlâki zaafının sebebinin Fâtih çağına ve onu tâkib eden Türk saltanatına yüklemeye kalkışır? Hem ibret alınacak, hem de gülünecek şey doğrusu!

Hele bir paragrafta bu Profesör efendi o derecede ileriye gidiyor ki, Türkler idaresindeki rumların durumlarının utanılacak şekilde ahlâk dışı olduğunu iddia da cesaret buluyor. Bu baştanbaşa iftiradır, seni bir yalandır, hezeyandır, kasdî bir düşmanlık duygusunu ifadelendiren tamamen indî, mantık dışı bir safsatadır. Târihle ve hakikatle zerrece alâkası yoktur.

Onun, Kilisenin devam ettiğini ve kilise devam ettiği müddetçe de Helenizm'in devam edeceğini belirtmesi tamamiyle siyasi bir düşüncedir ki Megalo İdea hayali ile irtibatlıdır. Müellifin burada Aya-Sofya'yı anlatmak istediği seziliyor. Nitekim bir başka yerde bu kilisenin derhal câmiye çevrilmesini Hü-

kümdârın emrettiğini, ezan okunduğunu ve Fâtih'in de minbere çıktığını müellifin bilhassa belitmesi Hıristiyanlığı ve Helenizmi bize karşı tahrik sebebine bağlanabilir.

Bu tahrik unsuru zâten kitabın «ana-Tema» sıdır, gizli gayesidir. O derecede ki eğer Anadolu İstiklâl Mücadelesini rumlar kazansaymış, bu, rum milletinin tam hürriyeti ile neticelenecekmiş, böyle olamadığı için ancak ufak bir Yunan krallığı kurulmuş..

Kitap hep mugâleta, hep Türk düşmanlığı, haçlı seferlerini hortlatmak için hıristiyanları tahrik, hakikatleri tahrif, hâdiseleri tezyif, Türk milletini istihfaf duyguları ve hezeyan, iftira, ihanet politikası içinde yüzüyor. Haçlı seferlerine katılanların torunları, putlu dedelerinin, büyük islâm serdarları Selâhaddin Eyyubî, Baybars, Kılıç-Arslan gibi şahsiyetlerin atıkları dayakları hâlâ unutamamıştır..

Profesörlerimizi, türkologlarımızı, ilim adamlarımızı, tarihçilerimizi, ilim cemiyetlerini, üniversitelerimizi, milli teşekkül ve dernekleri bu Türk ve İslâm düşmanı kitaba müstahak olduğu reddiye hazırlamağa, maksadlı ve hâinane iddia ve iftiralarını delilleriyle yürütmeye davet ederiz.

Fâtih Sultan Mehmed'e

*O, BÜYÜK PEYGAMBERİM (S. A.) Seni medih
buyurmuş!..
Seni yüzyıllar evvel, İslâmlara duyurmuş!..
Şanlı Fatih Sultanı gökten indi sanmışlar!..
Hâzreti Peygamberi husu ile anmışlar!..
Şüheda kanlarıyla yıkanmış Ulu Surlar:
Çanlar durmuş ve şehre ezanlar saçmış nurlar!..
ALLAH, ALLAH sesiyle şehri kuşatan HAKAN!..
SEN, hep içimizdesin koskoca FATİH SULTAN!..*

HAYRÜNNİSA ÇİĞDEM